

ASZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban élve: 18 Bp.
Félévesre: 84 Bp.
Évesre: 168 Bp.
Külföldre postán szállítva:
Hónapontaiban élve: 24 Bp.
Félévesre: 112 Bp.
Évesre: 224 Bp.
Egyes szám ára 12 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivéve
Ünnepi napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsi-u. 8.
A szerkesztőség kézfakták vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetőik a kiadó
hivatalhoz tartoznak.

XXIII. évfolyam 129. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 június 6.

Anarkia, lázadás Oroszországban.

Alexejev főparancsnok bukása. Utóda Bruszilov. — Külön fegyverszünet Oroszországgal (?) — Barnaut felgyújtása. A gabonarakktárai leégtek. — Rablóvilág Rostovban.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik hogy hivatalos pétervári távirat szerint az ideiglenes kormány Alexejev tábornokot, főparancsnokot *rendelkezési állományba helyezte* s helyébe Bruszilov tábornokot főparancsnokká nevezte ki. A délnyugati frontra Bruszilov helyére Gurko tábornok jön.

Alexejevet a front-kiküldöttek kongresszusán tett nyilatkozatáért csapták el. Azt mondta ugyanis, hogy

az annexió és a hadikárpótlás nélküli béke csak utópia.

Ezért mennie kellett.

Stockholmból jelentik, hogy Csernov orosz földmivelésügyi miniszter kijelentette:

— Lehetséges, hogy Oroszország *külön fegyverszünetet köt ellenségeivel.*

Luganói jelentés szerint a Corriere írja: Az orosz hadsereg *teljesen a szállítás és romlás útján halad.* A csapatparancsnokok tetlenül nézik, miként éheznek és meggyöngyöznek a hadsereg.

A Baseler Nachrichten szerint Pétervárott általános a sztrájk s az eddigi kereteket túlhaladta. **Az anarkia teljes.**

Párisi jelentés szerint Noulens képviselőt Paléologue helyére pétervári nagykövetté nevezték ki.

Hágai jelentés szerint több kormányzósgában *anarkia ütötte fel a fejét.* Barnaut városát fegyveres gonosztevők felgyújtották s teljesen leégett. A gonosztevők ellen kivezényelt katonák megtagadták az engedelmességet. Több száz lakos odaveszett.

Rostovban fegyveres rablók pusztítottak. *A milícia a rablókhoz csatlakozott. A hirtelen alakult polgárőrség véres ütközeteket vív a rablókkal.*

Amsterdamból jelentik: Barnaut orosz város leégése a csapás az orosz hadsereg elelmiszerére, mert Barnaut centruma volt Szibériának. Az összes raktárak leégtek.

A japánok nem szállítanak municiót az oroszoknak.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Az Utro Rossij jelentése szerint a japán hadseregszállítók Oroszország részére egy idő óta szünetelnek. Az orosz kormány kérdésére kijelentette a japán kormány, hogy nem szállíthat több löszert Oroszországnak, mert saját magának van rá szüksége.

Burián befejezte budapesti tárgyalásait.

Serényi kikerülte Buriánt.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Burián István báró közös pénzügyminiszter ma este nek Láng Lajos v. b. t. t. látogatta meg, s vele egy óra hosszáig tanácskozott, majd Batthány Tivadar gróffal folytatott beható megbeszélést. Ezzel budapesti információs tárgyalásait valószínűleg befejezte.

Meg lehet állapítani, hogy Burián misszió a vége felé közeledik, s minden jelentékeny tényezővel érintkezett. Este vagy vasárnap reggel elutazik Bécsbe.

Feltűnést kelt politikai körökben, hogy Serényi Béla gróffal nem tárgyalt Burián, bár kereste, de Serényi putnoki birtokán idősik. Viszont Serényi gróf tudta, hogy őt keresi Burián, mégse jött a fővárosba. Ennek a magatartásnak okát senki sem tudja megmagyarázni, Serényit ellenben felkereste Windischgrätz Lajos herceg s vele sokáig tanácskozott.

Láng Lajost Burián után Wekerle Sándor kereste fel. A két államférfi 2 óra hosszáig tanácskozott.

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar nyomda r.t.

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

augusztus elsején megnyílik.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-intézet, könyvkötészet és üzleti könyvgyár üzemét megkezdte.

Interurbánteleson 49.

Nagyplac-tér. Kugler ház.

Egyes szám ára 12 fillér.

Visszavettük az olaszoktól az elfoglalt állásokat.

Huszonkétezer fogoly.

Keleti és délkeleti harctér. Budapest, június 5. (Hivatalos.) Változatlan.

Olasz harctér. Budapest, június 5. (Hivatalos.) Jamianótól délre féluton Monfalcone és a Hermada között, csapataink tervszerűen előkészített és keresztülvitt ellentámadással visszahódították jelentékeny részét azoknak az árkoknak, amelyeket az olaszok két hét előtt ezen szakaszon elfoglaltak. Hiába vetette harcba az ellenség gyalog és gépkocsikon tartalékait, hogy az elfoglalt területet ismét elragadja tőlünk, a nappal és éjjel tartó viaskodásban, amely ma reggel új olasz erősítések harcbevételére következtében a legnagyobb hevessegre fokozódott, hőselkü gyalogságunk az egész vonalon győztes maradt. Az ellenséget mindenütt visszavetettük.

Az olaszoknak arra irányuló kísérletét, hogy déli szárnyukat Kostanjevica mellett, a Fajti Hribén és Görztől keletre intézett előretöréseikkel tehermentesítsék, csapataink vitéz védelmén szintén teljesen meghiúsultak.

A Jamianónál tegnap beszállított foglyok száma 171 tiszt és 6100 főnyi légénység. A legutóbbi jelentésben említett foglyok száma ezzel huszonkétezerre emelkedett, ami egy védelmi csatában rendkívül magas.

Cortina d' Ampezzo fellett légi harcban lelőttünk egy ellenséges kétfedélű repülőgépet. *A vezérkar főnöke.*

A németek Kinát megbénították.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Genfi jelentés szerint Kinában lázadás tört ki, mely tüzvészhez hasonlóan terjed. A lázadást a németek szították s ezért Kina egyelőre nem vehet részt a világháborúban. A felkelők még azt is megakadályozták, hogy antant párti kormány alakuljon.

Még 4 gőzös és 4 vitorlás.

Budapest június 5. (Saját tudósítónktól) Wolff jelentés: Tengeralattjáróink 4 gőzöst és 4 vitorlást süllyesztettek el, köztük a 2265 tonnás *Millessex-et*.

Éhínség ütött ki Irországban.

Angliának 24 hétre elegendő a gabonája.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Hágai jelentés szerint Irországban éhínség ütött ki, több ember elhullott. Az izgatalom növekvőben.

Londonból jelentik: Angliában csak 12 hétre elegendő a gabonakészlet, tehát az új termésig tart. De az új termés is csak 12 hétre lesz elegendő. Az éhínség elháríthatatlan.

A francia képviselőház engesztelhetetlen.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Párisi jelentés szerint a kamara a Stockholmi konferenciára vonatkozó kérdések tárgyalását befejezte s nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott a kormánynak.

A Journal de Genève jelenti: A francia kiküldöttek Ribot miniszterelnök hallgatóságos beleegyezésével mégis részt vesznek a stockholmi kongresszuson (?)

Oroszországban tilos az ingatlanok adása-vevése.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Az orosz alkotmányozó gyűlésen, mely június 30-án lesz, felvetik a papi javak szekularizációjának kérdését. A birtokokat kis részletekben a parasztság közt osztják szét. Addig megtiltották az ingatlanok adásvételét.

Ujra megelégnék a nyugati front.

Berlin, június 5. A nagyfőhadparancsnok jelentése:

Ényugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. A flandriai arcvonalon a helyet változtatlan. A Wydechaete hegyvidékén és a szomszéd szakaszokon a tüzési csata délutánonként a legnagyobb erőre fokozódik és késő éjszakáig tart. Az ellenséges tüshatás megállapítása céljából előretörő osztagokat mindig visszavertük.

A tengerpart közelében, továbbá a labassai csatorna és a bapaume—combray ut között több helyen tegeap is élénk volt a harc tevékenység.

Az angolok előretörései itt is eredménytelenek maradtak.

A német trónörökös hadserege. Az Aisne mentén és a nyugati Champagne-ban a tüzharc helyenként ismét erősödött. Braye mellett igen erős előkészítés után keresztülvitt, két éjszaka támadást a franciák súlyos veszteségei mellett visszavertünk. A támadás helyétől keletre rohamcsapataink az ellenséges árkokból foglyokat szállítottak be.

Albrecht württembergi herceg hadserege. Semmi különös esemény.

A repülőtevékenység kedvező időjárás mellett az egész arcvonalon nappal és éjjel igen élénk volt. Légi harcokban és elhárító tüzeléssel tegnap 12 ellenséges repülőgépet lőttünk le, tüzésünk pedig nagy távolságról egy kötött léggömböt szedett le. Voss hadnagy a 32 ik, Schäfer hadnagy a 30 ik, Almenröder hadnagy pedig a 24 ik ellenfelét lőtte le légiharcban.

A keleti harctéren a számos helyen kiújuló harc tevékenység mellett nem került a sor nagyobb harc eseményekre.

Macedóniai front.

Előrsi csatározásokon kívül nem volt lényeges esemény.

Ludendorff, első főhadparancsnok.

Franciaország nem kapott Svájcól.

Budapest, június 5. (Saját tud.-tól.) Genfből jelentik: Franciaországban olyan nagy a kenyérhiány, hogy a francia kormány Svájc felé fordult gabonáért. A svájci kormány azonban udvariasan elhárította ezt a kérést.

Uj offenzíva Ypern és Lille között.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Ypern és Lille között új offenzívát indítanak az angolok. Est már meg is kezdtek, a tüzés erősen dolgozik Beaucourt-nál s ostromolja a német állásokat.

Az angolok calaisi börtöle.

A Kölnische Zeitung jelenti Krisztianából: Az északi államok bank- és pénzügyi körében beszélik, hogy biztos forrásból érkező hírek szerint az angolok Calaisban és vidékén órlási kiterjedésű területeket béreltek 99 évre.

Az Áldozatkésztség szobrának felavatása.

A katonai küldöttségek tömeges bejelentése.

Az ország minden részétől meleg érdeklődés kíséri ezt a nemes akciót, mely a biharmegyei és nagyváradai hős katonák özvegyei és árvái javára felállítandó Áldozatkésztség szobrának létesítésére megindult.

A szobor felavatási ünnepélye fényes ünnepsége lesz Nagyváradnak. A fejedelmi meghívottak képviselőin kívül az ország kitüntetései közül is sokan emelik jelenlétükkel az ünnepély fényét s kiváló érdeklődéssel kísérik a szoborfelavatás ünnepségének, hogy a Biharmegyével és Nagyváradal valami nexusban levő összes csapatok is, még pedig díszes küldöttségekkel.

Mint már említettük, a hős nagyváradai 4. honvédegyezred küldöttségét maga Kratochwill ezredes, ezredparancsnok vezeti. Küldöttséggel vesz részt az 1. os. és kir. huszárezred, a honvéd huszárezred küldöttségét Csécsi Nagy Imre ezredes vezeti.

Ujabbán a 101. gyalogezred jelentette be, hogy a barotéren levő ezrede és a pót zászlóalj 2—2 tiszttel és 4—4 aliszttel vesz részt az ünnepélyen.

Küldöttség által lesz képviselve a 37. József ezrednek barotéren levő, valamint jelenleg Belgrádban állomásozó csapata.

Tegnap jelentette be a 7. Vilmos huszárezred, hogy szintén részt vesz a minden tekintetben fényes ünnepségen. A Vilmos huszárezred parancsnoka a következő táviratban közölte ezen szándékát a szoborbizottság elnökével:

A Vilmos huszárezred önmagukat is megfizetve érzik szálta, hogy Biharmegye és Nagyvárad város társadalmi szobrot állít a nemzeti áldozatkésztségnek és az elesett hősök emlékének. Alulírott parancsnokunk köszöni a leleplezéshez küldött meghívást és közli, hogy a szoborleleplezési ünnepélyre az ezred egy bizottságot fog kiküldeni.

Hazafias, bálás köszönettel:
Báró Berg
ezredes.

A polgári előkelőségek, intézetek, testületek, egyesületek szintén tömegesen jelentkeznek a részvételre s kéri, hogy a szoborra helyezendő plakettel is leírják áldozatkésztségüket a nemes célra.

A legutolsó kimutatás óta a következő adományok érkeztek a szoborbizottsághoz:

Borgi Béla 20, Barátkai körjegyzőség 100, Izraelita szentegylet 10, Leitner László 50, Bogán Sándor 500, Reichard Dezió 200, Sebestyén Gizella 2, Vajnovszky Ferenc 4, Monostorpetri község eljárássága 10, Jenky Antal utóda 100, Reismann Mór és neje 25, ifj. Ullmann László és fiai 300, Toth János és neje 20, Vallerstein Dániel 500, Papoc-szántói és caucasi felpar. rt. 50, Radó Samuel 10, Stepper Ottó 100, Latin szert. képtalan 500, dr. Karfay János c. püspök 50, Korponai Lajos 5, Hegedűs János 50, Selymői Márton 100, A nagyváradai kir. katolikus tanítóképző 110, Jungreiss Ignác és Antal 25, Ór-utcai községi elemi leányiskola 40, Ór-utcai községi elemi leányiskola tanítástulató 20, Pásztor Ferencné gyűjtőívén 111, Kovács Gyula 5, Lukács Gyula 25 korona.

Stockholmi hírek.

A franciák még egy óvig elnyújtják a háborút.

A Stockholm Dagblad beszélgetést köszi Alherda hollandus képviselővel, a németalföldi bizottság tagjával, aki az angol és francia kormány meglepő magatartásával szemben sem vészítette el a béke lehetőségében való reményességét. egyik hadviselő állam kormányának a legjelentékenyebb tagja a következő kijelentést tette a németalföldi képviselőnek:

— Semmit sem tehetünk a békéért, Önök, szociáldemokraták, azonban kövessenek el mindent, hogy létrejöjjön.

Aberda a következő kijelentéssel fejezte be a beszélgetést:

— Attól tartok, hogy konferenciánk később kezdődött ahhoz, hogy még ebben az évben eredményt érhesünk el. Főképpen a franciák tartanak szükségesnek még egy téli hadjáratot, úgy, hogy a háború befejezését nem várhatjuk előbbre, mint a jövő év tavaszára, vagy rosszabb esetben őszére.

Az Aftenbladet és a Nya Dagbladet Allehande a legutóbbi párisi és londoni események miatt pesszimistákusan ítélik meg a stockholmi béketanácskozás kilátásait. Ugyátszik, mondja az Aftenbladet, az egyetlen nincsen hajlandósága a Branting

vezetése alatt levő szociálista békeakcióban való részvételre, az Allenhande pedig azt kérdezi, hogy tulajdonképpen mi volt Brantingnak a célja a nagyszabású stockholmi kongresszusnál? Ribot attól tart, hogy a stockholmi konferencia közvetítésével elérhető gyors béke reménye ugyanaz a háttér teheti Franciaországban is, mint Oroszországban. A nép egész lélekkel vágyakozik a békére és a legfanatikusabb lehetőségeket is elfogadná, csak hogy akkor az entente imperializmusa elveszítene a játékokat. A tengeralattjárók harca türelmetlenné teszi a helyzetet, ezért fognak ismét minél gyorsabban megpróbálkozni, hogy fegyverrel győzzék le Németországot.

Kiket tart Kunfi a háború okozóinak?

A Világ tegnapi száma közli Kunfi Zsigmond szociálista agitátor nyilatkozatát agitátor társai vélekedéséről arra nézve, hogy kik a háború okozói? A stockholmi gyárműgyarok szerint a háborút előidézték:

1. Az orosz cárizmus rendezere.
2. Az oligarchia Magyarországon?
3. A junkeruralm és a parlamentarizmus nélküli Németországban (?) és végül
4. a soviriszta gondolat uralma, továbbá a bank- és pénzügyi oligarchia Franciaországban.

Tehát Kunfi szerint nem okai a háborúnak:

1. A pánszláv örölet,
2. az angol káosz,
3. a belgák paktálása a franciákkal,

4. a szabadkőműves izgatás főleg Oroszországban,

5. a nagyszerb izgatás, kémkedés, a belgrádi orgyilkosok,

6. az oláh árulás,

7. az amerikai káosz,

Ezek persze mind a békét szolgálják Kunfi ur szerint. Ezek mind békegelambok voltak, a melyeket mi hessegettünk el.

Vajjon nem tennék jobban a mi stockholmi gyárműgyarjaink, ha például inkább Csehországban keresnének maguknak mandátumot? Nagyon oda pázolnának.

A hadikölcsön jegyzése.

A sikeres akciót folytatják.

Váralja, Velence és Csillagváros városrészek polgársága a Röhlisch féle vendéglőben a hadikölcsön propagandája érdekében igen népes értekezletet tartott Lövenstein Zsigmond közéleti bizottsági elnök vezetésével.

Az értekezleten a városrészek polgársága impozáns számban jelent meg és hazafias lelkesedéssel vett részt a hadikölcsön jegyzésben. Az értekezleten megjelentek Lövenstein körzeti bizottsági elnökön kívül Jurcsik Barna pénzügyi tanácsos, Friedländer Ernő és Pásztor Ferenc bankigazgatók, dr. Kolb Géza a Magyar Általános Hitelbank cégjegyzője, Kortmányos László, Eisele Sándor községi iskolai tanítók, Fehér Dávid főszerkesztő, Grósz Géza, Schwertz Soma, Kiss Elek, Mehringer Károly, Kiss Dávid körzeti bizottsági tagok és ezen kívül még számtalan a város összes polgársága köréből.

A hadikölcsön jegyzés pénzügyi előnyeit Pásztor Ferenc, Friedländer Ernő és dr. Kolb Géza bankérfiak ismertették és a beszédek elhangzása után megindult a jegyzés, amely rövid idő alatt 127.000 korona összegű jegyzést eredményezett. Közben még Eisele Sándor és Kortmányos László mondtak lelkesítő beszédet az értekezleten megjelentekhez, amely után Lövenstein Zsigmond megköszönve a polgárság érdeklődését az értekezletet bezárta azzal, hogy még a hátra levő jegyzési idő alatt mindenki fokozottabb mértékben agitáljon a hadikölcsön jegyzés sikere érdekében.

Jegyezzünk hadikölcsönt a Népszövetségi Hitelszövetkezethél. — Jegyzéseket tagoktól és a szövetkezeten kívül állóktól is elfogadnak Hivatalos órák naponta d. e. 10—12 ig és d. u. 3—5 ig.

* Gyönyörű rózsák arc a nő legszépebb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltűntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát, eltűnteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, szájfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apollo” druggériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/E Rimanóczy-palota.

* A Hungária Cipőgyár r. t. a Bihar nyemdtől megvett dobozgyárat a cipőgyár telepén üzembe helyezte. — A dobozgyár ipari, kereskedelmi, gyógyszerészeti és druggériai célokra szükséges mindennemű dobozok készítésével foglalkozik a legfinomabb kivitelű a leggyorsabbig.

Ruhakereskedők a ruhauszoráról.

Románia aranyai vitték ki a posztót.

Az OMKE. erről értesítette ruhakereskedőinket, hogy a ruházati kérdés megoldása tekintetében egy új megoldási tervet mérült fel. E szerint az eladást azzal korlátoznák, s a készleteknek megőrzését úgy biztosítanák, hogy elsőrendű ruházati cikket (cipő harisnya, fehérnemű, felsőruha) csupán egy megfelelő régi ruhadarab beszolgáltatása ellenében adnának ki, úgy, mint Németországban. A régi ruhákat központosítva feldolgoznák s a szegényebb osztályok felruhásására, valamint a háborúból majd haszátörők ellátására fordítanák. A kereskedők kötelesek lesznek készleteiket bejelenteni, mintákat csatolni s az eladási árakat is megjelölni, amelyeket az áruvizsgáló bizottság a piaci ár mellett feldüvizsgál s azt helyben hagyja vagy módosítja. Ha a kereskedő drágábban szerzte be az árut, a bizottság többletért engedélyezhet.

A Központ csak átutalásával foglalkozhat.

Ugy a Pamutközpontnak a ruházati cikkek országos rendezésére, mint a vidéki ruhakereskedőknek a budapesti értekezleten hozott határozataira vonatkozólag megkérdeztük az ott megjelent kereskedőinket a határozatok várható hatásáról s arról, hogy hol a baj oka s mi lesz az orvoslása. Nem érdektelen véleményeiket a következőkben közöljük:

Cziliér Imre:

A budapesti értekezlet a vevők és a kereskedők közös érdekében üdvös javaslatokat hozott az Omke tudomására. Elsősorban az áruuszora megszüntetése a cél, hogy ne legyünk kénytelenek vevőink kielégíthetőségre tizenheted kézből szerezni be az árut hallatlanul felszöfölt áron, amit most kénytelenek vagyunk tenni, mert az árut eldugták. Mi örülünk attól, hogy nem hivaltott emberaktól vagyunk portékát, s a gyorselárusítóktól már nem vásárolunk.

Egy ilyen jelentkezett nálam a napokban s 8 korona 70 filléért kínált szövetet, amelyet én 8 korona 50 filléért árusítok. Jelen volt Papp Jenő ökökai tanító is, aki hallotta, hogyan ajánlja silány portékáját drágábban, mint én adom, az elárusító. Nem vettem meg, mert nekem akkor fel kellett volna emelni az árakat s ezt én nem teszem. Ha pótolom is a raktáramat új, drágább portékával, az árakat a kétfő egybevetésével állapítom meg s most se adom drágábban, ami raktáron maradt. Tessék elhinni, nem mindenki gazember a mi szakmánkban. (E pillanatban az elárusító kisasszony bajon, hoz egy pár 37 es fehér glaszé cipőt s kérdi, mennyit adhatja? Cziliér megnézi, megkérdi a kisasszonyt, hány pár van belőle? Kettő, felel ez. Mit ér ma ilyen cipő? 50 koronát. Megnézi a jelést s így szól: A cipőt 24 koronáért adja oda.) Az áru lefoglalásáról, annak raktárontartásáról, a kereskedő működésének megbénításáról vannak tapasztalataim, erről majd később. Most annyit, hogy a helyzet javulását várom a kormány intézkedésétől.

Flegmann Armin:

Azokat az intézkedéseket, amelyeket most tervbevettek, tavaly kellett volna keresztülvinni, míg volt áru. Most már elkéstek.

Deutsch Ignác:

A tanácskozás eredménye az, hogy egy rendelet készül, amely megállapítja a kereskedő jogait. Ami Ausztriában van, az tökéletes, mert nem derül ki az ottani szabályozásból mikor követ el a kereskedő árdragítást. Ezért nehéz ezt a rendeletet nálunk átültetni. A szabályozás az lesz, hogy a megjelenő készletekből bizonyos százalék eladhatunk, ha pedig túl nagy a készlet, s felesleget elküldik oda, ahol nincs elegendő áru. Az áru megállapításnál a hasonszázalék előreláthatólag 30 százalék lesz. Ausztriában van még áru, a háború utánra a haszátörők felruhásására halmoztak fel vagy egy millió korona értékű árut, nálunk csak most kezdik ezt. Mi a népruházati cikkek olcsóságáért exponáltuk magunkat, de meg kell jól határozni, mi az a népruházati cikk.

Brüder Janő

(Haimann Lipót és társa cég.)

A maximálisanál olcsóbb árszintet kívánunk felszólalásunkban én és Deutsch Ignác is. A lánckereskedelmet meg kell akadályozni minden erővel. Nem kereskedőktől veszik a portékát, hanem áruhalmozóktól, akik tartják az árut, míg eltűnik a piacról. Ezt a kormány és a kereskedők ki akarják irtani. Én minimális hasznot ajánlottam, a gyárosnál az 6 százalék, a nagykereskedőnél 12 százalék, a detailsztánál 16 százalék, a regie vel együtt 20-30 százalék lesz. Olcsóbb lesz a ruha, ha az állam be tudja szerezni. Azt mondják, hogy Lodából kapunk árut, Ausztria kapott már, de mi még nem. Eladási korlátozás nem helyes, hiszen szezon cikkekről van szó s azokat el kell adni, mert a nyakunkon marad s nem adhatunk túl rajta.

Jónás Andor

(Glücksmann Armin és társa cég.)

A kormány intenciója, hogy a kereskedelmet essentul más medrben vesessék. Helyes. Ki kell küszöbölni a sok ügyetlenséget, ne legyen olyan sok kézen keresztül az áru. Ne történjék az meg, ami Bécsben, hogy egyik vaskereskedő s másikkal adja el az árut. Nekünk detailsztánok jogunk lesz ezután bárhol vásárolni, akár a gyárosnál, akár a nagykereskedőnél, de a nagykereskedő csak a gyárostól vásárolhasson. Az árak szabályozását mi nagyváradiak helyeseljük, előnyös, csak az a baj, hogy későn csinálják. Sérlemes az a közönségre és a kereskedőre, hogy az árakat korlátozás mellett adhatják el. Ma csak az vásárol, akinek nagyon kell s akinek eddig nem volt készlete. Nekem a legrégebb katein üzletem van, közszükségleti cikkeket tartok, közérdekből, az üzlethez sok család létszámra fűződik, s én szívesen is bocsátom a katonaság rendelkezésére, ami szükséges. Az áruk, ha az árakat szabályozás, olcsóbbak lesznek, már én magam vettem olcsóbban árukat ezalott 6 hittel. Gyapjunk van a katonaság részére, pamut is van s ha befejeznék a háborút, lenne elég a piacra katon, vászon s efféle. Baj, hogy Magyarországon és Ausztriában sokan elrejtették az árukat, ezek az áruuszorások, áruspekulánsok, ezek ellen kell törvényeket hozni, az árut el kell kobozni s a közönség

rendelkezésére bocsátani. Míg ez meg nem lesz, az áruhiány nem szűnik meg. Központok, az eddigi számos tapasztalatok alapján, nem életképesek s létesítésük nem kívánatos. Kár, hogy gyárosaink és nagykereskedőink az oláh háború előtt kiadták a sok pamutárut Romániának, mert nagyban vásárolták s arannyal fizettek. Hibába, imponált nekik egy egy 200 000 koronás rendelés és az arany, az én 30 000 koronás rendelésemet vissza akarták adni. Ha akkor nem adják ki az árut Romániának, ma nem volna áruhiány. Még egyet: a hadinyeresség nem abból ered, hogy drágán adunk el árut, hanem a nagy forgalomból. Esőrt kell áru s esőrt kell rendet teremteni az áruuszorásokkal szemben.

Szent-Péter és Szent-Pál napja a Vörös-Kereszté.

Értekezlet a városházán.

A magyar Vörös Kereszt Egylet igazgatóságának határozata folytán a nagyváradi városi választmány t. hó július 29 én, Péter és Pál napján az egylet javára gyűjtést rendez.

A gyűjtésnek egész szervezését és lebonyolítását az igazgatóság a Vörös-Kereszt főegyleteire és választmányaira bizza. Tudjuk jól, hogy a Vörös-Kereszt Egylet szűnet nélkül résztvevett a hadsereg munkájában, kórházakat állított fel, gondoskodott az önkéntes és hivatásos ápolóok képzéséről, mozgó raktárakat létesített, fenntartja a tudósító irodát, mely a harctéren levő katonák hollétéről és sebesüléseik, illetve betegségeik neméről ad gyors és megbízható értesítést díjtalanul.

Ugyancsak fenntartja a hadifoglyokat tudósító és gyámoltató hivatalát, mely a hadifogságba jutott katonáink, valamint az ország területén elhelyezett, hadifogságba jutott idegen katonák sorsáról ad értesítést, ezek levelezéseit, pénzküldeményeit közvetíti s általában érdekeiket támogatja. Támogatja a legyilág a sebesült és beteg katonákat és családtagjaikat, valamint a harctéren elesettek családtagjait.

A Vörös Kereszt által felállított egészségügyi intézetek száma 1722, melyekben az ágyak száma 93.412. A tartós kezelést végző intézetekben 447.548 sebesült (beteg) a betegnyugvó állomásokon pedig 499.955 átvázó katonák részét ápolás és gyógyításra. A sebesült és beteg katonák szállítására 3 korszak vonat és 3 segélyvonatot tart fenn. A vasuti és hajó állomásokról a kórházakba csak Budapesten 25 gépkocsis és 11 lóvonatu kocsis szállította a sebesült és beteg katonákat. Emelkül 165 sebesült szállító kocsit, 23 térszekeret, 300 nordágyat és hordszékét küldött a hadszínhelyekre. Fenntart egy 200 ágyas tábori kórházat, tábori raktárakat és főkraktárakat egészségügyi anyag, ágy és fehérnemű továbbá elölvi és fűtőszerek számára. Kórházakat állított fel Szofiában és Konstantinápolyban is stb.

Természetesen mindez olyan jelentékeny költségekkel jár, hogy dacára a legnagyobb takarékosságnak az elmúlt év végéig háborus kiadások címén a Vörös Kereszt központja 574 millió koronát adott ki, mert az egylet átlagos napi kiadása a háború alatt felhaladja a 11000 koronát.

Most tehát a háború harmadik évében, amikor erősen megfogyott alapjainak gyarapítása érdekében a Vörös Kereszt Egylet az egész ország társadalmához emeli kérészavát, a Nagyváradi városi választmány Bihar-megye és Nagyváradi lelkes közönségéhez fordul azon kérészével, hogy Péter Pál nap-

1917. június 6. hozzá jótékony adományával a Vörös Kereszt áldásos működésének előmozdításához.

A nagyváradai Vörös-Kereszt Egylet, élén dr. Cziffra Kálmán főispánnal, valamint a város polgármesterével, mindent el fog követni arra nézve, hogy a gyűjtés minél eredményesebb legyen és ezáltal a Vörös Kereszt Egylet megszesztos céljait minél sikeresebben előmozdítsa. A tenivalók megvitatása és a közéleti részletek megbeszélése céljából ma, szerdán délután 6 órakor értekezlet lesz a városi háza dísztermében, amelyen minden érdeklődő szívesen lát a Vörös-Kereszt Egylet elnöksége.

Lánc, lánc, eszterlánc . . .

Ez a gyermekversecske jutott eszébe a rendőri riportereknek, amikor a rendőrség bünyű osztályának folyosóján tegnap délelőtt megpillantott két oláh atyafit, akik egy-egy láncot cipeltek vállukon (is nem tévedés: a vállukon és nem a kezükön vagy lábukon). De a vidám versesséket azonnal kiverte fejükből a szigorú tekintetű rendőrbiztos, aki az atyafikat betuszkolta az ügyosztályvezető szobájába. Talán ezek még sem „eszterláncosokat” jótékoni jöttek ide, hanem nyomzóknak okát fogva cipelik a nehéz láncot.

Lalkiismeretesen uszina néztük a dolgot és kiderült, hogy a jámbor frátyék lopták a láncot, még pedig érdekes módon.

Az atyafiak, két testvér, tegnap délelőtt beállították Felsch Adolf nagypiac-téri vaskereskedésébe, ahol az egyik előadta szándékát:

— Láncot mutassék, kurtát . . .

A kereskedő készséggel leemelt egy pár kurtá láncot és odanyújtotta az egyik embernek, aki működően végigszántotta a szemével aztán a vállára akasztotta, aztán újjal odabökött a raktár felé:

— Van ott még más is. Ágyik még egy hosszabbat is ide.

A segéd leszedelt egy másik pár láncot. A két paraszt mérlegelte a láncot, jobbra-balra húgálta, megsörgette akkurátuson, de a végén kijelentették:

— Drága ez, domnyu, nem kell . . .

Azzal szépen, nyugodtan kiballagtak az ajtóból.

Amikor távoztak, a segéd megkérdezte a tulajdonost:

— Fizettek ezek az emberek?

— Fiszettek? Miért fizettek volna?

— Hát a láncért, amit elvittek a vállukon.

Ekkor derült ki, hogy a két ember elvitte magával a láncokat, amelyeket a vállukra akasztottak válogatás közben.

Utána szaladtak a „vásárlóknak”, akiket sikerült elcsalni a láncokkal együtt.

A rendőrségen, ahová előállították őket, azzal védekeztek az atyafiak: szakadati polgárok, hogy a láncot tévedésből felajtották a vállukon.

A láncokat természetesen elkobosták a feledékeny szakadati polgároktól, akiket kellő igazolás után elbocsátottak.

Az eljárás megindult ellenük, mivel az efféle feledékenység ismert lopási trükk a falusi emberek egy részénél.

* **Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas-féle hurut szelotke.** Ára 1:20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Teljeskörrel is kapható.

* **„Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőforrára mos, a ruhának nem árt, minden szomagon a törvényszéki vegyész tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—02.

Az ugrai halastó kövér haresái.

Ez év tavaszán azt vették észre az ugrai halastó gardái, hogy erősen fogynak a csukák, pontyok, de főként a hízt haresák.

Ezért Korányi Pál ispán megbísta Frankfurter Vilmosné nagyváradai elárúitónőt, aki a halasknában szakértő, hogy kísérje figyelemmel a piacra kerülő halakat, s ha gyanus neki egy-egy nagyobb hal szállitmány, jelentse fel.

Frankfurter nő vigyázott s egyszer szép kövér haresákat látott megjelenni a halpiacon, amelyek gyanus származásnak voltak, olcsó is árták őket. Noha, előhívta Szegő Imre rendőrt, aki aztán letartóztatja Bálint László és Vig László ugrai legényeket.

Lopás miatt állottak Seress Barna tanácselnök vezetésével ítélkező tanács előtt az ugraiak a körömszakadtig tagadtak.

Hogy ők a halat lopták volna? Lehetetlen. A tó mellett levő árokban fogták, ahova a halak kirgáltak.

Kihallgatták Frankfurter Vilmosné, a rendőrt a két tanut. Igazolták, hogy a halak közt szép kövér haresák is voltak, egy-egy hat kilót is nyomott, ilyen hal pedig nem terem az árokban, se oda nem megy.

Medvigy István királyi ügyész vádbeszéde után a bíróság a két vádlottat egyenkint két-két havi fogházra ítélte, amibe bele is nyugodtak. Az ítélet jogerős. Jogysó volt Lenkey Árpád dr.

A rendőrség figyelmébe.

A hiboru sok mindenhez hozzászoktatja az embert, sok mindenről kénytelenek vagyunk lemondani, amit rendszeres körülmények között az élet, anyagi és szellemi élet, remény és — a jóialás megkövetel.

Az előbbiakban előadandó dolgok éppen kényes természetűknél fogva nem engedik meg a részletességet, de annyit mégis kötelességünknek tesszük, hogy a rendőrfőkapitány figyelmét a nagyváradai utcák szállított éjjeli erkölcsére felhívjuk.

Tesszük ezt azok érdekében, akik az éjszakába került utóikat csak üdítő séta kedvéért keresik fel, akik nappal még arra sem érnek rá, hogy frisz, szabad levegőt szívjanak; de tesszük azon nők érdekében is, akik ma Nagyváradon veszély nélkül este 10 óra után az utcára nem léphetnek.

Felhívjuk az illetékesek figyelmét arra, hogy a város utcái: az éj lezálltával valószínűleg elárasztó keses erkölcsű nőktől haldéktalanul tisztítsák meg, mert jelenleg az a helyzet, hogy este 10 órától záróráig egyes utcákon, főleg a főbb u vonalakon, azok közvetlen mellékutcaiban tarthatatlan állapotok vannak. Egy részük különösen gazdag eredménnyel járva úgy fél 12 óra felé, amikor a kávéházakból hasatérő vendégek sokszor igen érdekes látványban részesülnek.

Elvégre az utca nem arra való, hogy az aszfalon is nyakig érjen a piszok, mihelyt besötétedik.

* **Felvezetékűtő MOKIM** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

..HIREK..

Védekezzünk az ellenséges merényletek ellen.

Németországba az egyik fogolytáborban egy francia fogoly részére érkező küldeményben annak alapos megvizsgálása után észrevették, hogy Franciaországból a fogoly részére olyan irásbeli utasítások érkeztek, amelyek szerint a fogolytábor társai bevonnásával a németországi termések a vetőmagvak tönkretételével leendő megsemmisítés az állatállomány elpusztítása, a gazdasági épületek elhagyatása, a pályaudvarok, katonai táborok és kőszéplétek megrongálása végett minden lehető el kell követnie.

Miután nem tartjuk kizártnak, hogy a nálunk dolgozó hadifoglyok a részükre érkező postai küldeményekben ilyen utasításokat kaptak, felhívjuk a lakosságot, de különösen a hadifoglyokat alkalmazó egyének figyelmét arra, hogy a hadifoglyok felügyeletével megbízott embereiket a legéberebb ellenőrzéssel utasítsák s amennyiben ezek a legkisebb gyanura adó esakemény előfordulását észlelnék, ezen körülményt a további intézkedések megtehetése végett nálunk jelentseék.

Nagyvárad, 1917. június 1 ón.

Rendőrkapitányi Hivatal.

* **A polgármester utazása.** Rimler Károly polgármester tegnap átutazott Debrecenbe.

* **Lukács Odön kitüntetéséhez.**

Lukács Odön polgármesterhelyettes személye iránt inpozans módon nyilvánult meg a tisztelt és szeretet abból az alkalomból, hogy nagyváradi és különösen a mai nehéz időkben rendkívül értékes tevékenységének elismerésül a II. oszt. polgári érdemkeresztal tüntette ki Ő Felsőge. Amióta köztudomásúvá vált a esép és méltán megérdemelt kitüntetés, valószínűleg elárasszják személyesen, leveleiben, táviratokban kifejtett meleg üdvözlésekkel, nemcsak Nagyváradról és Bihar megyéből, de a főváros előkelő férfialtól is.

* **Grócz Béla nagyprépost a Vörös Kereszt Jobbkéznek 100 koronát küldött,** amelyet a vezetőség e helyen köszönettel nyugtáz.

* **Az Urinők Mária-kongregációja 10 koronát s 7 párnahajat küldött** Paltey Lajosnéhoz a beteg és sebesült katonát párnahaj-akció javára. Adjunk párnahajat beteg és sebesült katonáinknak!

* **Bihar megye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartja e havi rendszeres ülését.**

* **Az Urak Mária Kongregációjának hoinapi összejövetele az urnapi ünnepre való tekintettel elmarad.**

* **As Urleányok Mária-kongregációja ma délután 5 órakor a szokott helyen gyűlést tart.**

* **Szép szőlőtermés ígérkezik.** Budapestről jelentik: A bihariósségi kerületben, amelyhez Biharvármegye és Nagyvárad szőlői tartoznak, a takaratlan szőlők rügyei megomlottak, a kár jelentéktelen. A szőlőtők buján hajtanak, azideig egészségesek, szép termés hozamot ígérnek.

Gróf Zichy Aladár esküvője.

Gróf Zichy Aladár v. b. t. t., az országos néppárt elnöke vasárnap, folyó hó 3-án délelőtt tartotta meg esküvőjét Ózgyóson Wenckheim Ilona grófnővel, ösv. gróf Wenckheim Frigyesné született gróf Wenckheim Krisztina leányával. Az esketési szertartás, amelyet gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspök végzett, a Wenckheim-osslád Ózgyósi kastélyának kápolnájában folyt le. A násznagy gróf Zichy János v. b. t. t. volt, a vőlegény részéről gróf Mailáth György v. b. t. t. és gróf Zichy Rafael, a menyasszony részéről pedig gróf Széchenyi Antal és gróf Wenckheim József voltak a tanúk. Az esküvő után a kápolnából távozó új párt a kastély kertjében a környék népe és az iskolák növendékeit üdvözölték.

Katonai kitüntetések.

A hivatalos lap közli, hogy a király Peicu Mihály 37. gyalogezredéből, egy lavina katasztrófájánál áldozatul esett magyar honvéd tartalékos tábortól jelképezte a Ferenc József rend hadiértmenyes lovagkeresztjével tüntette ki. A koronás arany érdemkeresztrel a vívéségi érem szalagján tüntette ki a király dr. Várady Odón V-4. építéskor gyalogzászlóaljhoz brossított népfelkelő főhadnagyot.

Beküldetett.

Adjunk valamin a dekoromra. A nemzeti áldozatkészség szobrának leleplezésére magas vendégeket várunk. Ne felejtjük rendbehozni a városrészt előtti kisparkot, melyet ugyancsak fölvert a gaz. Hiszen kapható katonai erő, ott van a Körös, hát még a drága vízvezetési vizet sem kell elpocékolnunk. Az egészséget calcálja meg a város kertésze.

Kinevezés.

A hivatalos lap közli, hogy a nagyváradai kir. ítélőtábla elnöke dr. Sebestyén Sándor végzett joghallgató a nagyváradai kir. tábla kerületébe díjazott joggyakorlókká nevezte ki.

Tekeverseny.

A nagyváradai Kath. Kör folyó évi június 6-án délután 4 órakor házi tekepályáján öt díjazott barátságos mérkőzést rendez. A versenyen résztvehetnek a Kath. Kör tagjai, a kortagok által horogt vendégek és az állandó kuglipartai vendégek. Egy jegy 9 dobással 60 fillár. A verseny este 8 órakor záródik. Rendezőség.

"Szacavay-asztaltársaság"

ma (este) este 8 órakor a Rimanóczy-vendéglőben levő külön helyiségében (Körös felől) igen fontos hazafias ügyben értekezletet tart, melyre az asztaltársaság tagjait hazafias tisztelettel meghívja a Szacavay-asztaltársaság elnöke.

A Solymosi-kiállítás bezárása.

A Solymosi-kiállítás f. hó 9-én, azaz szombaton este becsúrt; így tehát az érdeklődőknek, illetve vásárlóknak szándékosoknak már csak rövid négy nap áll rendelkezésükre. A tulajdonos ezután kéri mindazokat, akik vele valamely kép megszerzése tárgyában alkudoásokat folytatnak, hogy vásárlási szándékukat perfunctóráni szíveskedjenek. Egyben felhívja a közönség figyelmét arra körülményre is, hogy kiállítását a helyi hatóságok intézkedése folytán este 7 órakor zárni kénytelen, tehát az vásárlását, az látogatását szándékát, senki az esti órákra ne halassa.

A rekvirált ajtóveretek ára.

A hivatalos lap a honvédelmi miniszter rendelkezését közli, amely szerint a hadicélra igénybevett ajtóveretekért, amennyiben birtokosok helyette a pótvételeket nem veszik át, kilogrammonként 4 korona állapították meg.

A Petőfi Sándor asztaltársaság

ma, szerdán este 8 órakor a Rölleb Béla szövetségi vendéglőjében értekezletet tart, melyre a tisztelet tagokat szívesen meghívom. Tárgy: a törzsvagyontól megváltunk hadikölcsönt. Eisele Sándor elnök.

Hangverseny az Áldozatkészség szobor alap javára.

A Fischer-telep zenekara II-ik nyilvános hangversenye június 6-án délután 5 órakor lesz a Katholikus Kör Szent László termében. Ezúttal a teljes jövedelem az Áldozatkészség szobor alap javára fordították. A hangversenyen közreműködnek Flechner Sraly Stefánia, Tóth Boriska állami képviselő, zenetanárok továbbá a növendékek közül: Varró Anna, Lengyel Károl, Rosenberg Lónok, Pásztor Margit, Belezsny Ica, Kolárszky Erzsike Tóth Laci, Ternyei Edith, Petry Edith, Pilmann Margit, Haványi Irén, Reichard Irén, Wriex Erzsike, Havas Rézsi, Fíber Erzsike, Tóth Olga, Jakab Terka.

Ny. Szabó Jánost hátrá itélték.

Budapesti tudósítók jelentik: a hadosztálybíróóság tegnap a farsangtéli rablógyilkos katonát, Ny. Szabó Jánost költői által való halálra ítélte.

Adóajztromok közszemlén.

Nagyvárad város összes városrészeire vonatkozó, a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével ellátott folyó 1917 évi feladók kivételi lejtromok az 1888. évi XLIV. tc. 16. §-a értelmében f. hó június 8-tól június 17-ig, nyolc napig közszemlére a városi adóhivatal 31. sz. szobájában szon figyelmeztetéssel tétetnek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, a jelzett lejtromokban terhelésre előírt adót ott megtekinthetik az ellentéveseláni felszólomásaikat azon adózók, kik ezen idővel már az előző évben is megtrva voltak, a lejtrom közszemlére kitételének napját követő 15 nap alatt, azok pedig, kik ezzel a folyó évben először rovatnak meg, ezen adójuknak adókönyvecskéikbe történő bejegyzését követő 15 nap alatt — a kir. pénzügyigazgatósághoz benyújthatják. A később benyújtott feltebeszések érdemi tárgyalás alá nem fog vétetni. Nagyvárad, 1917. évi június 4-én. Városi adóhivatal.

Cukorka és csokoládé ajánlat

helybéli és vidéki érdeklőknek és kereskedőknek ajánlok 140 népolyi táblás csokoládé, teasszó mély, piskóta, színes krumplicukor, kávécrème, deszerbenbonok, savanyú taramellák erős kolonbis 16., 32. és 140 golyó 140. fondant, dobozos relyem és többféle savanyú cukorkák, 140 csodaszép csokoládés rumbonbont 140 Hartvig cukorkák. ASZÓDI Kosut-utca Sas-palota. Vidékre szétküldés vasuton és postán.

10 buterózott utcai szoba.

A Zöldfa épület emeletén rövidebb-hosszabb időre kiadó. Egy ágyas szoba havonként 50 korona, két ágyas szoba havonként 75 korona. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. Telefon 14-00.

Kiadó Vitéz-utca 36 szám alatt

egy istálló kocsiszinnel. Értekezhetni ugyanott.

A Püspök fürdőben hétfőn délelőtt

a kápolna és vendéglő közötti asztalkánál elveszett egy szürke vadmacska-bor. Beesületes megtaláló keretik a kiadóba beadni, hol illő jutalomban részesül.

Eisörendű hántott vargafa

erdei métere husz korona a Szent-eleni erdőben (Püspökfürdő felett) átvéve. Fau átvényok Mertz János borkereskedésében, vagy a megbízottnál az erdőben.

Eladó Betlen és Kaszárnya u'ca sarkán

egy halméressel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

Legújabb táviratok.

A leginternacionálisabb szociálisták a magyarok.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Hugsmans és Branting nyilatkoztak a magyar szociálista vezérek stockholmi szerepléséről. A magyarok, mondották, a leginternacionálisabb alapon állanak, s átvidalhatják a német-angol, német-francia és osztrák-orosz ellentétes álláspontokat.

Izvolzskij nem mehet haza.

Budapest, június 5. (Saját tudósítónktól.) Izvolzskij, a bukotti párisi orosz nagykövét nem mehet haza Oroszországba Megtiltották, hogy haza térjen. Mindig azt mondta a világháborúról: Ez az én kis háborúm! Most Bianitzban vásárolt villát.

SZINHAZ

Meti műsor:

Szerda: Hoffmann meséi. (Swardström Walburg felléptével.) Csütörtök délután: Leányvásár, Csütörtök este: Csárdáskirálynő. Péntek: Dollárpapa. Szombat délután: Tatárjárás. Szombat este: Művészet. (A hadikölcsönjegyzés propaganda céljaira.)

Swädetröm utolsó vendégjátéka.

Swädetröm Walburgs, a világháború óta ennélség ma este tartja utolsó vendégjátékát Nagyváradon, amely alkalommal a Hoffmann meséi hármas női szerepét játssza. Az operettet Kovács Mihály, a színház jeles karmestere dirigálja. Betétként a művésznő ezen az estén Lucia nagy áriáját énekli.

A Hoffmann meséi ma este

előadás pontosan hét órakor kezdődik.

Farkas Pál a Dollárpapában.

Pénteken este Gábor Andor pompás szatiróját, a Dollárpapát hozza színe a társulat. A címzerepben az alkalommal Farkas Pál mutatkozik be a színházi publikumnak. Farkas Pál az alkalommal egyik legkitűnőbb szerepét fogja játszani.

Vajnovszky Vilma a Leányvásárban.

Urnapiján két előadást rendez a színház. Délután a Leányvásár kerül színe. Az előadás keretében fellép Vajnovszky Vilma, a fiatal bájos művésznő, aki ebben a szerepében már több ízben ünnepelt a nagyváradai közönség. Este harmadcadzor a Csárdáskirálynő kerül színe.

Háromcélú Művészet.

A Saigligeti színház társulata, a háborús idők vihara alatt a legnagyobb hazafias áldozatkészséggel vette ki részét minden jótékony-célú vállalkosából, most azonban ennek az áldozatkészségnek olyan határkövőben ért, amelyre a hazafiaság, a jótékonyosság és az emberbaráti szeretet géniuszai írták fel a maguk jelszavait. Szombaton tudvalevően nagyszabású Művészetét rendez a társulat, amely est elsősorban a hadikölcsönjegyzés hazafias propagandájának van szánva, míg az est jövedelmének fele a rokkant katonákat illeti.

APOLLÓ mozgó-színház

Szardán
Napoleon

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

VIARÓD mozgó-színház

Szardán
Peti mat erényesősz
vigjáték 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság” június 3-i száma gyönyörű képeket közöl a királyi pár gyöngyösi utazásáról, az Iszónó hadsereg híreiről, az aszóni repülőversenyéről stb. Egy cikk és több szép kép nagyszerű szemlértünköt, Hubay Jenő mutatja be otthonában. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Krudy Gyula novellája, Járay Horváth Elemér verse, Szőlősi Zsigmond tércsofókze, Braun Lili regénye. Egyéb közlemények: Hermann Lipót művészi rajza s a rendezési rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálósás, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.)

A Társaság. Teltstels bájos mosolygó gyermekarcokkal jelent meg A Társaság 6. heti száma a Gyermeknap aktualitásából. A Gyermeknapról szóló a vezető cikk is, mely után Bónyi Adorján folytatja Szeverin című mindenütt nagy érdeklődéssel olvasott regényét. Dobay István tollából újabb színes utazásról közöl a lap, a svéd trónörököséről novellát Körmendy Viktor írt A császárszemélye címmel. Adorffy Marie. Somlyó Zoltán, Angyal Dező és Maróthy Jenő versei mellett Nemesvágyi Oszkár sportcikke, mindig érdekes társaság-rovat és divat levél egészíti ki a szép szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona. Mutatvány számot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest IV. Rásktanoda utca 18.

SZERKESZTOI POSTA.

A vasuti menetrend körül a zavart nem mi okoztuk. A legujabban, 1917 június 1-től számítható érvényességgel kibocsátott hivatalos menetrend adatai nyomán közöltük a Nagyváradot érintő adatokat. Mindjárt az első napon kiderült azonban, hogy a június 1-től érvényes menetrend már június 1-én nem volt egészen hatályban; nemcsak a menetidők mások, hanem egyes, a hivatalos menetrendbe felvett vonatok sem közlekednek. Ezért a Nagyváradra vonatkozó adatokat az itteni vasúti hatóságok által rovideált alakban fogjuk ismét közölni.

**Betűszedő tanulóknak
fiu és berakó tanulóknak
leány fizetéssel
felvétetik**

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

URANIA mozgó-színház

Szardán
Öröklött vér
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR

ÉRTESETÉS.

Nagyraecsiült verőim kényelmére a Rákóczi-uti bazárépületben (Hegedűs hírlapiroda mellett)

fiók üzletet nyitottam

Régi jó összeköttetésem lehetővé teszi, hogy dacára a nehéz beszerzési viszonyoknak a legkényesebb igényeket, egy olcsó árakban, mint dus választékban u. m. fűzőkben, haskötők, fázvédők, gummik és az összes kellékekben nagybecsű vevőimet kielégülhelem.

Tisztelettel

Rosenzweig Róza

Telefon 632.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Boros pohár csiszolt üvegből	—29
Vizeskanecs csiszolt üvegből	1.50
Borospalack csiszolt üvegből	1.50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1.—
Teáscsésze színes finom porcellán	1.80
Porcellán vizeskanecs díszítéssel	2.50
Kávésbögre emlék felirással	—70
Fali sőtartó majolika fedéllel	2.50
Majolika vizeskanecs színezéssel	5.—
Teákészlet aranyozással	10.—
Kávékészlet aranyozással	10.—
Feketéskészlet aranyozással	10.—
Mosdókészlet felszerelve	12.—
Ebédőkészlet aranyozással	40.—
Vizeskészlet színes aranyozással	4.—
Boroskészlet színes aranyozással	4.—
Söröskészlet színes aranyozással	4.—
Tésztakészlet finom majolika	5.—
Befőtteskészlet 6 személyre	4.—

Ronyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárúk.

**Répkészítés művészies
kivitelben. Ablaküvegezés!**

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Pósterkeartó: **DR. KRÜGER ALADÁS** Feltöltés szerkesztő: **DR. PAPP KÁROLY**

Nők alkalmazása katonai irodában.

A m. kir. kolozsvári honvéd kerület nagyváradai különítményénél iróati, valamint telefon kezelői munkálatokra női munkások alkalmazásának kipróbálása van tervbevéve. A m. kir. kolozsvári honvédkerület nagyváradai különítmény parancsnokság es uton hívja fel a jó folyó írással rendelkező, gépírásban esetleg gyorsírásban jártas, es idő szerint nem állami, vagy közigazgatási szolgálatban állókat, hogy saját kezűleg írt kérvénnyel kérjék egyenlőre próbaként való ideiglenes alkalmazásukat a fent nevezett parancsnokságtól. Ugyanezen alkalommal csatolják képesítésükről es esetleg előzetes alkalmazásükről nyert bizonyítványukat. A „Szolgálati rend” szerint a napi munkaidő a hét köznapján 8 óra (a szükséghez képest 10 óra)

Illeték: alapjavadalmazás II. oszt. munkásraél 120 korona, havi pótlék 40 korona, I. oszt. munkásraél még 40 korona pótlék, vagyis 200 korona. Személyesen jelentkezők hétköznapokon délelőtt 11—12 óra között a különítmény segédlisztáit, illetőleg a gazdasági hivatal főnökénél jelentkezhetnek.

Hasonló módon jelentkezhetnek nők szakcsoi tesndők végzésére is, kiknek illetéke természetben napi élelmezés es legfeljebb napi 2 korona 50 fillér díjazás.

Magyar kir. kolozsvári honvéd kerület különítmény parancsnoksága (Uj honvéd tüzérlaktanya.)

Hasábos és vágott TŰZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak **JENEI M. CÉGNÉL** szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10—13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítatnak.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Feladási hirdetés.

A nagyváradai lat. szert. püspökség tulajdonát képező alább felsorolt faanyagok fognak zárt írásbeli versenytárgyalás útján eladatni. Írásbeli ajánlatok a nagyváradai lat. szert. püspökség jószágkormányzóságához 1917 év július hó 18. déli 12 óráig adandók be.

1. Az ökrösi erdőgondnokság „A” ü. o. I. vágássorozatához tartozó ugynevezett csontaházi erdő 1914—1923. évi vágásterületén mintegy 295.3 kat. holdon található 14334 drb. tölgyfa uradalmi becslés szerint 7013 köbméter mûfa és 20671 köbméter bükk és egyéb tűzifa.

2. Az ökrösi erdőgondnokság „A” ü. o. II. vágássorozatához tartozó ugynevezett nagymarosi erdő 1912—1923. évi vágásterületén mintegy 468.5 kat. holdon található 27677 drb. tölgyfa urad. becslés szerint 15501 köbméter mûfa és 30662 köbméter bükk és egyéb tűzifa.

3. Az ökrösi erdőgondnokság „B” ü. o. 1910—1914 évi vágásterületein visszahagyott 2203 drb. tölgyfa urad. becslés szerint 812 köbméter mûfa és 200 köbméter tölgy tűzifa az ugynevezett ökrösi grueczi erdőben.

4) A biharlonkai erdőgondnokság „F” ü. o. I. vágássorozat 1914—1922. évi mintegy 373.5 kat. hold kiterjedésű vágásterületén 43304 drb. tölgyfa urad. becslés szerint 26377 köbméter mûfa és 16926 köbméter bükk és egyéb tűzifa. Végre

5) A nagyváradai erdőgondnokság váraduzsopai erdejében az 1913—1916. évi vágásterületén visszahagyott 2642 drb. tölgyfa urad. becslés szerint 972 köbméter mûfa és 300 köbméter tűzifa.

Bánatpénzül a megajánlott összeg 20 % csatolandó az ajánlatokhoz. A vételári összeg és annak 2 % az urad. nyugdíjalapra készpénzben a szerződés aláírásakor fizetendő. Ajánlatok úgy szerkesztendők meg, ha az egész famenyiségre szólanának is azok, hogy azokban világosan ki legyen tüntetve miszerint az itt 1—5 pont alatt felsorolt faanyagokért külön-külön mennyi lett megajánlva. A megajánlott vételár betűkkel és számokkal világosan kiirandó.

A részletes eladási feltételek a nagyváradai lat. szert. püspökség jószágkormányzóságánál és erdőhivatalánál valamint a béli, ökrösi, biharlonkai és nagyváradai urad. erdőgondnokságoknál megtekinthetők, ahol esetleges felvilágosítások és tájékoztatások is megadatnak.

Ajánlattevők a részletes feladási feltételek egy vonatkozó példányát aláírni tartoznak igazolásul annak, hogy azokat ismerik és magukra kötelezőnek elfogadják.

Nagy-Várad, 1917. június hó.

A nagyváradai l. sz. püspökség
jószágkormányzósága.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye Szent László Püspök Gyógy-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőztem teljes!

Kénes hévvíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobásu nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszátanítás, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,

a fürdő bérlője.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádógos,
vizvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb
részén
emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

* Kiadó Rimanóczy-utca 13. számú házban 4 utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, mely irodahelyiségeknek is alkalmas, folyó évi augusztus 1-től. Értekezni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárban, Teleki-utca.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25—28, 29—35, 36—39, 40—46.

Borju bőr 18:40, 15:80, 18:10, 22:20.

Ia Hasított bőr 15:80, 18:70, 20:50, 25:70.

Lóbox-estehénbox 17—, 20:50, 22:80, 27:50.

Fatalpu szandálok:

24—25, 26—28, 29—31, 32—35,

4—, 4:10, 4:40, 4:90,

36—37, 38—40, 41—43, 44—46,

5—, 5:50, 6—, 6:10.

Lábujjszij oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

